

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

ឯកសារ D299/3/2

តាមការប្រជុំរៀបចំ និងការសម្ភាសន៍ជាសាធារណៈ អង្គបុរេជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈពេលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ ២៧)

ចំពោះមុខ:

ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន

ជាប្រធាន

ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET

ចៅក្រម នីយ ថុល

ចៅក្រម Kang Jin BAIK

ចៅក្រម ហួត ចុន្ទី

កាលបរិច្ឆេទ:

ថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

ឯកសារដើម

ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):

15 / 12 / 2016

ម៉ោង (Time/Heure): 13:10

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: SANN RADA

សាធារណៈ (កោសលុប)

សេចក្តីពិចារណាលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃៈ តាម កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទង្វើបេឡា និងវត្តអូញដី និងបទចោទសាធារណៈទង្វើបេឡា

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

លីន បេណក

Linda BEHNKE

Laure DESFORGES

ហ៊ែរវេ ឌីអាកីឌេ

Herve DIAKIESE

Ferdinand DJAMMEN-

គីម ម៉ងឃី

NZEPA

Nicole DUMAS

ឡោ ឌុនឌី

Isabelle DURAND

Françoise GAUTRY

ស៊ីម ស៊ីក្សា

Martine JACQUIN

Emmanuel JACOMY

ស៊ីន ស៊ីន

Christine MARTINEAU

ប័រណាប ណេកូ

Barnabe NEKUI

Lyma NGUYEN

ប៊ីន យ៉េ

Beini YE

សហមេធាវីការពារក្តីម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ម៉ូ លុជ្វ

Richard ROGERS

Göran SLUITER

អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក”) បានទទួល “សំណើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលពិចារណា លើការធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់បែប និងវត្តអង្គព្យាបាល និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទម្រង់បែប” ដែលបានដាក់ដោយសហមេធាវីការពារក្តី [REDACTED] (“មេធាវីការពារក្តី”) កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ (“សំណើសុំ”)។¹

I. សេចក្តីផ្តើម

1. សំណើសុំត្រូវបានសហមេធាវីក្រុមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បញ្ជូនមកអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អនុលោមតាមវិធាន ៧៦(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“សេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនបន្ត”)។²

II. ប្រវត្តិនិតិវិធី

2. នៅថ្ងៃទី៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ មានការខ្វែងយោបល់មួយរវាង សហព្រះរាជអាជ្ញា លើដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មីចំនួនពីរ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមមួយ ត្រូវបានលើកយកមកចំពោះមុខ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ³ ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ មានបំណងបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋានទាំងនេះ ទៅសហមេធាវីក្រុមស៊ើបអង្កេត ដើម្បីបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវតុលាការ តែសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិជំទាស់។ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានប្រកាសថា អង្គជំនុំជម្រះមិនអាចស្វែងរកមតិភាគច្រើនតាមការតម្រូវ សម្រាប់ចេញសេចក្តីសម្រេចលើ

¹ សំណើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលពិចារណា លើការធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់បែប និងវត្តអង្គព្យាបាល និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទម្រង់បែប, ថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦, ឯកសារ D299។

² សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលពិចារណា លើការធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់បែប និងវត្តអង្គព្យាបាល និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទម្រង់បែប, ថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦, ឯកសារ D299/1 (“សេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនបន្ត”), កថាខណ្ឌ ៣៧។ សូមមើលផងដែរ លិខិតរបស់ក្រឡាបញ្ជីការិយាល័យសហមេធាវីក្រុមស៊ើបអង្កេត ធ្វើជូនមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង ទាក់ទងការបញ្ជូនឯកសារក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អនុលោមតាមសំណុំរឿង ០០៤-D299, ថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦, ឯកសារ D299/3។

³ សេចក្តីប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីអង្គហេតុនិងសំអាងហេតុ នៃការខ្វែងយោបល់គ្នា អនុលោមតាមវិធាន ៧១(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨, Doc. No. 1។

ការខ្វែងយោបល់គ្នា ហើយបានសន្និដ្ឋានជាឯកច្ឆន្ទថា អនុលោមតាមវិធាន ៧១(៤)(គ) “កិច្ចរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ត្រូវអនុវត្ត”⁴។

3. នៅថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី បានដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង ឱ្យស៊ើបសួរលើកទីបី ទៅការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយចោទប្រកាន់ [REDACTED] (ហៅ “[REDACTED]” និង “[REDACTED]”) ពីការចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋកម្ម⁵។ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១១ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី បានដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ បន្ថែម ទាក់ទងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មតំបន់១ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខ្មែរក្រោម⁶។ នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី បានដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម លើកទីពីរ ដើម្បីបញ្ជាក់បំភ្លឺថា “កិច្ចស៊ើបសួរដែលកំពុងធ្វើឡើងនៅទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មភ្នំប្រុស និង គោកព្រីង ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងកថាខណ្ឌ ៣០ ដល់៣៣ នៃដីកាសន្និដ្ឋាន បញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីបី គឺមានបំណងដើម្បីដាក់បញ្ចូលមន្ទីរសន្តិសុខកំពង់សៀម ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងវត្តអង្គញដី នៅក្នុងឃុំក្រឡា និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធនៅ ក្នុងភូមិទួលបេង ដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុង កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ដែលធ្វើ ឡើងដោយអ្នកស៊ើបអង្កេត កសល” (“ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីពីរ”)⁷។
4. នៅថ្ងៃទី៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានចេញដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿង ទៅពិនិត្យ ដើម្បីស្វែងរកការបញ្ជាក់បំភ្លឺពីសហព្រះរាជអាជ្ញា ថាតើទីតាំងទួលបេងស្ថិតក្នុងវិសាល ភាព នៃកិច្ចស៊ើបសួរដែលត្រូវអនុវត្ត នៅក្នុងគោកព្រីង និងភ្នំប្រុស ដែរឬយ៉ាងណា (“ដីកាបញ្ជូន

⁴ សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទាក់ទងការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៧១ នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង, ថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារ D1/1.3, កថាខណ្ឌ ៤៥។

⁵ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទីបី របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា, ថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨, ឯកសារ D1, កថាខណ្ឌ ១១៧(គ)។ សូមមើលផងដែរ ការជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីទី ស្តីពីការដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើក ទីបី, ថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារ D1/1។

⁶ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មតំបន់១ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ទៅលើខ្មែរក្រោម, ថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១១, ឯកសារ D65។

⁷ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងការរៀបការដោយបង្ខំ និងអំពើហិង្សាយេនឌ័រ, ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤, ឯកសារ D191, កថាខណ្ឌ ១១។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

សំណុំរឿងទៅពិនិត្យ”)^៨ ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិកត់សម្គាល់ថា ផ្ទុយពីការចោទប្រកាន់នៅក្នុង ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីពីរនោះ ភស្តុតាងថ្មីៗបានបង្ហាញថា វត្តអង្គញដី មិនត្រូវបានគេកំណត់ជាផ្លូវការថាជាមន្ទីរសន្តិសុខឡើយ ហើយថាមន្ទីរសន្តិសុខរបស់ស្រុកកំពង់សៀម គឺស្ថិតនៅទីតាំងផ្សេងនៅក្នុងភូមិទួលបេង។ ហេតុដូច្នេះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ស្នើសុំការបញ្ជាក់បំភ្លឺពីសហព្រះរាជអាជ្ញា ដោយកត់សម្គាល់ថាលទ្ធផលរបស់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ក្នុងការបន្តកិច្ចស៊ើបសួរលើទីតាំងទួលបេង ដែលមិនត្រឹមតែជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្សប៉ុណ្ណោះទេ តែជាមន្ទីរសន្តិសុខផងដែរនោះ ព្រមជាមួយឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលប្រហែលជាអាចប្រព្រឹត្តឡើងនៅវត្តអង្គញដី គឺអាស្រ័យទៅលើថាទីតាំងទួលបេងស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃ កិច្ចស៊ើបសួរដែលលើកឡើងពីខាងលើដែរឬយ៉ាងណា^៩ ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិកត់សម្គាល់ពីការប្រកាសកន្លងមក របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទីដែលថា "យុត្តាធិការលើទីតាំងជាក់លាក់ ដែលមាននៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរត្រូវបានពង្រីកហួសពីបរិវេណជាក់ស្តែង រហូតទៅដល់ទីតាំងពាក់ព័ន្ធនានា"^{១០}។

- 5. នៅថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី បានដាក់ចម្លើយតបចំពោះ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ ដោយអះអាងថាទីតាំងទួលបេង ស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ("ចម្លើយតបចំពោះដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ")^{១១}។
- 6. នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ [REDACTED] ត្រូវបានកោះហៅមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ហើយនៅថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងអំពើមនុស្សឃាតដោយចេតនា ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាបានប្រព្រឹត្ត នៅមន្ទីរសន្តិសុខទួលបេង^{១២}។

^៨ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ថ្ងៃទី៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥, ឯកសារ D237, ទំព័រ ៣។
^៩ ដូចជើងទំព័រខាងលើ។
^{១០} ដូចជើងទំព័រខាងលើ។
^{១១} ចម្លើយតបចំពោះ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ (ឯកសារ D237), ថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥, ឯកសារ D237/1, កថាខណ្ឌ ២។
^{១២} កំណត់ត្រានៃការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង, ថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥, ឯកសារ D242, ទំព័រ ៦ ដល់៧។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

7. នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរ ទាក់ទងទូលបេង និងវត្តអង្គញដី ដែលបានធ្វើឡើង៖ ១) ពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ ដល់ថ្ងៃ ទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ នៅពេលដែលដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីពីរ ត្រូវបានដាក់ ដោយលើកទឡើងករណីថា ទីតាំងទាំងអស់ដែលកំពុងចោទជាបញ្ហា មិនមានរៀបរាប់ នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២៣ ដល់៣៦ និងកថាខណ្ឌ ៤៩ ដល់៥៣ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើប សួរ¹³ ២) បន្ទាប់ពីការដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីពីរ កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ និងរហូតដល់ការដាក់ចម្លើយតបចំពោះ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ កាល ពីថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយជំទាស់ថា ការបញ្ជាក់បំភ្លឺរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តី ទី នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីពីរ គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបង្កើតជា ការផ្តល់សិទ្ធិ ក្នុងការពង្រីកវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ¹⁴ និង ៣) ក្រោយថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ដោយសារចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី ចំពោះដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿង ទៅពិនិត្យ មិនអាចចាត់ទុកថាជា ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមមានសុពលភាព ចំពោះទីតាំងដែលចោទជាបញ្ហា¹⁵។ [REDACTED] បានស្នើសុំបន្ថែមដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឱ្យធ្វើមោឃ ភាពបទចោទទាក់ទងទូលបេង ដោយសារតែបទចោទទាំងអស់នោះ ផ្អែកទៅលើកិច្ចស៊ើបអង្កេត ដែលមានកំហុសឆ្គងផ្នែកនីតិវិធី និងមិនបានទទួលការអនុញ្ញាត¹⁶។
8. នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានកោះហៅឱ្យបង្ហាញខ្លួនម្តង ទៀត ដែលពេលនោះគាត់បានជូនដំណឹងដល់ [REDACTED] ថា មានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ និងស៊ីស ង្វាក់គ្នាដែលបង្ហាញថា [REDACTED] អាចត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលមានយោងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋាន នៅតាមទីតាំងមួយចំនួនដូចជា មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំង សម្លាប់មនុស្ស ទូលបេង និងវត្តអង្គញដី¹⁷។

¹³ សំណើសុំ, កថាខណ្ឌ ៤១ ដល់៤៣។
¹⁴ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤៥។
¹⁵ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤៨ ដល់៥៣។
¹⁶ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៥៤ ដល់៥៥។
¹⁷ កំណត់ត្រានៃការបង្ហាញខ្លួនម្តងទៀត, ថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ឯកសារ D303, ទំព័រ ៣, ៥, ៦ និង៨។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

9. នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានចេញ សេចក្តីសម្រេច បញ្ជូនបន្ត ដោយអនុញ្ញាតតាមសំណើសុំ ត្រឹមចំណុចដែលសំណើសុំនេះទាក់ទងជាមួយ សំណើសុំ មោឃភាពលើកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ ដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ ហើយបដិសេធផ្នែកដែលនៅសល់ នៅក្នុងសំណើសុំនេះ¹⁸។ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានបញ្ជាឱ្យក្រឡាបញ្ជីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤ ទៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដើម្បីឱ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើ សំណុំរឿងដែលបានបញ្ជូនបន្ត¹⁹។
10. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញការណែនាំដល់ភាគី ដែលត្រូវបានជូន ដំណឹងតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិក របស់មន្ត្រីគ្រប់គ្រងសំណុំរឿង ដោយបញ្ជាដល់មេធាវីការពារក្តី [REDACTED] ថាត្រូវតែដាក់សំណើសុំនៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃគិតចាប់ពី ពេលជូនដំណឹង ហើយប្រសិនបើសំណើសុំមិនត្រូវបានដាក់ នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះតាម កាលបរិច្ឆេទកំណត់នេះទេ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងទទួលយកសំណើសុំ ដូចដែលបានដាក់នៅចំពោះ មុខការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត²⁰។ មិនមានសំណើសុំណាមួយត្រូវបានដាក់ នៅចំពោះ មុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ តាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ឡើយ។
11. នៅថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ចម្លើយតបចំពោះសំណើសុំ ដោយស្នើ ដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឱ្យច្រានចោលសំណើសុំនេះ ដោយសារតែមិនមានមូលដ្ឋាន ព្រោះមិនមាន កំហុសឆ្គងនីតិវិធី ឬមិនមានការរំលោភបំពាន ទៅលើសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះ ប្រកបដោយ យុត្តិធម៌របស់ [REDACTED] ឡើយ ហើយសហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងថា បើទោះបីជាមានការ

¹⁸ សេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនបន្ត, កថាខណ្ឌ ៣៧ ដល់៣៨។ សូមមើលផងដែរ ឧបសម្ព័ន្ធ ក នៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនបន្ត។

¹⁹ លិខិតរបស់ក្រឡាបញ្ជីនៃការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទៅកាន់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង អំពីការបញ្ជូនសំណុំរឿង លេខ០០៤ ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះអនុលោមទៅតាម សំណុំរឿង០០៤-D299/1, ថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦, ឯកសារ D299/3។

²⁰ ការជូនដំណឹងរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង, ថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦, ការបង្គាប់របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចំពោះភាគី នៃសំណុំរឿង ០០៤/០៧-០៩-២០០៩- អវតក/កសលស (អបជ ២៧)។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

រំលោភបំពានក៏ដោយ ក៏ការធ្វើមោឃភាពមិនមែនជាការជួសជុលសងដែលសមស្របនោះឡើយ
("ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា")²¹។

12. មេធាវីការពារក្តីមិនបានដាក់ការឆ្លើយតប តាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់តាមផ្លូវច្បាប់ឡើយ។

III. វិសាលភាពនៃការពិចារណារបស់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

13. អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវត្រួតពិនិត្យតែចំពោះ លទ្ធផលនៃកិច្ចស៊ើបសួរទាក់ទងទូលបេង និងវត្តអង្គញដី
ដែលធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ ដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ តែប៉ុណ្ណោះ
("កិច្ចស៊ើបសួរដែលរងការជំទាស់") ដោយសារសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានបដិសេធ
និងមិនបញ្ជូនបន្ត ផ្នែកដែលនៅសល់នៅក្នុងសំណើសុំ មកអង្គបុរេជំនុំជម្រះ²² ហើយមិនមានការ
ដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងសេចក្តីសម្រេចបដិសេធរបស់ ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ត។
14. ការធ្វើមោឃភាពអាចប្រមើលមើលបាន តាមវិធាន ៤៨ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដែលចែងថា "កិច្ចស៊ើប
សួរ ឬកិច្ចរបស់អង្គជំនុំជម្រះអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ តែចំពោះករណីមិនគោរពវិធាន
បញ្ញត្តិ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ របស់ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំប៉ុណ្ណោះ"។ ហេតុដូច្នេះភាពមិន
ប្រក្រតីផ្នែកនីតិវិធី ដែលមិនបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ នឹងមិននាំដល់ការធ្វើមោឃ
ភាពឡើយ²³។

²¹ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ចំពោះសំណើរបស់ [REDACTED] សុំមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង
និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង, ថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦, ឯកសារ D299/3/1។

²² សេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនបន្ត, កថាខណ្ឌ ៣៧ ដល់៣៨។ សូមមើលផងដែរ ឧបសម្ព័ន្ធ ក នៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនបន្ត។

²³ សំណុំរឿង ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសល ("សំណុំរឿង ០០៣") (អបជ ២០), សាលដីការបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ [REDACTED] ប្រឆាំងនឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត Harmon ដែលសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់
[REDACTED] ស្នើឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលពិនិត្យ និងចាត់ការលើសំណើចំនួនពីរ សុំមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ, ឯកសារ
D134/1/10, ថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ("សាលដីការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ [REDACTED] ទាក់ទងសំណើចំនួនពីរ"), កថាខណ្ឌ
២៦ យោងទៅរក សំណុំរឿង ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសល ("សំណុំរឿង ០០២") (អបជ ៤១), សាលដីការលើប
ណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សម្រេចបដិសេធសំណើសុំឱ្យ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត
អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

15. វិធាន ៧៦(៥) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងបន្ថែមថា “នៅពេលអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចទុកជាមោឃៈ កិច្ចស៊ើបសួរណាមួយ អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវសម្រេចថា តើមោឃភាពនោះមានប៉ះពាល់ដល់កិច្ច ឬ ដីកាដោះទៀតដែរឬទេ”។ នៅពេលកំណត់បានពីព្យសនកម្ម ដំណាក់កាលចុងក្រោយគឺពាក់ព័ន្ធ ការ កំណត់ពីផ្នែកនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដែលត្រូវធ្វើមោឃភាព។ ក្នុងករណីធាតុផ្សំមួយក្នុងចំណោម ធាតុផ្សំស្របទាំងបី មិនអាចត្រូវបានកំណត់ ការធ្វើមោឃភាពមិនអាចបន្តបាន ហើយការវាយ តម្លៃបន្តនឹងមិនចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងឡើយ។ ហេតុដូច្នេះអង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងពិចារណា ថាតើការ ចោទប្រកាន់ទាក់ទងទូលបេង មានកំហុសនីតិវិធីដែរឬយ៉ាងណា តែក្នុងករណីដែលអង្គបុរេជំនុំ ជម្រះសម្រេចថា កិច្ចស៊ើបអង្កេតនោះត្រូវធ្វើមោឃភាពប៉ុណ្ណោះ។

IV. ភាពអាចទទួលយកបាន

16. វិធាន ៧៦(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបង្គាប់ថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះអាចប្រកាសថា សំណើសុំមោឃភាព មួយមិនអាចទទួលយកបាន ក្នុងករណីដែលសំណើសុំនោះ៖ ១) មិនបានបង្ហាញហេតុផលគ្រប់ គ្រាន់ ២) មានពាក់ព័ន្ធជាមួយដីកាដែលត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬ ៣) ពាក្យសុំនេះគ្មានមូលដ្ឋានច្បាស់ លាស់។ ហេតុដូច្នេះអង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវស្វែងរកថាតើ សំណើសុំមោឃភាព៖ ១) បញ្ជាក់ច្បាស់ លាស់ផ្នែកនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ របស់ម្ចាស់សំណើ

ធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ (D263/1), ថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារ D263/2/6, (“សាលដីកាលើបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ”), កថាខណ្ឌ ២១។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

សុំ²⁴ ២) បានបង្ហាញច្បាស់លាស់ពីព្យសនកម្ម²⁵ និង៣) ក្នុងករណីចាំបាច់ បានបង្ហាញភស្តុតាង គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីគាំទ្រការចោទប្រកាន់²⁶។

17. អង្គបុរេជំនុំជម្រះជឿជាក់ថា លក្ខខណ្ឌនៃវិធាន ៧៦(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងត្រូវបានបំពេញ។ បទចោទ និងកិច្ចស៊ើបសួរដែលត្រូវបានជំទាស់²⁷ មិនពាក់ព័ន្ធដីកាដែលត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍ តាមវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។ គ្មានចំណុចណាមួយនៅក្នុងសំណើសុំបង្ហាញថា សំណើសុំមិនមានមូលដ្ឋានទាំងលើអង្គហេតុ ឬអង្គច្បាប់ ដែលធ្វើឱ្យសំណើនេះមិនអាចមានលទ្ធភាព ទទួលបានជោគជ័យ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ យល់ឃើញបន្ថែមថា សំអាងហេតុដែលមាននៅក្នុងសំណើសុំ គឺគ្រប់គ្រាន់ដោយសារសំណើសុំនេះ មានសារណាដែលស៊ីសង្វាក់គ្នាសមស្រប ហើយគាំទ្រដោយសំអាងហេតុផ្លូវច្បាប់ ដែលមូលដ្ឋាន នៃសំអាងហេតុផ្លូវច្បាប់នេះ ត្រូវបានលើកឡើងច្បាស់ ឬគាំទ្រដោយសម្ភារៈអង្គហេតុ ដែលបាន ចង្អុលបង្ហាញនៅក្នុងសំណុំរឿង។

18. ហេតុដូច្នេះអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចថា សំណើសុំនេះអាចទទួលយកបាន។

V. ការពិចារណាទៅលើអង្គសេចក្តី

²⁴ សូមមើល សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ, កថាខណ្ឌ ២៤ (“ហេតុដូច្នេះការធ្វើមោឃភាពត្រូវតែបញ្ជាក់... ឱ្យបានជាក់លាក់ថាតើកិច្ចស៊ើបសួរ ឬកិច្ចរបស់អង្គជំនុំជម្រះណាមួយ ដែលមានកំហុសនីតិវិធី...”)។

²⁵ សូមមើល សំណុំរឿង ០០២ (អបជ ០៦), សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក នួន ជា ប្រឆាំងចំពោះដីកាបដិសេធពាក្យសុំមោឃភាព, ឯកសារ D55/I/8, ថ្ងៃទី២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ (“សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា”), កថាខណ្ឌ ៤០ (“ការបង្ហាញអំពីការរំលោភសិទ្ធិ ... ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុង កតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ អាចបង្កប់ជាកំហុសនីតិវិធី...។ នៅក្នុងករណីបែបនេះ កិច្ចស៊ើបសួរ ឬកិច្ចរបស់តុលាការ អាចចាត់ទុកថាមោឃភាព:”), និងកថាខណ្ឌ ៤២ (“នៅក្នុងករណីផ្សេងទៀត] ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំ និងត្រូវបង្ហាញថា ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ត្រូវបានប៉ះពាល់ដោយសារកំហុសនីតិវិធី”)។

²⁶ សូមមើល សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ, កថាខណ្ឌ ៣២។

²⁷ សូមមើល សំណុំរឿង ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសល (“សំណុំរឿង ០០៣”) (អបជ ២៩), សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ [REDACTED] ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ដែលដាក់ [REDACTED] ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីអំពើបំពានធ្ងន់ធ្ងរ នៃអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ និងឧក្រិដ្ឋកម្មថ្នាក់ជាតិ និងអនុវត្តសហឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ, ឯកសារ D174/I/4, ថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលរបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលរបេង

19. បន្ទាប់ពីពិភាក្សារួចមក ចៅក្រមនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនអាចរកបានមតិភាគច្រើនដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចទៅលើអង្គសេចក្តីនៃសំណើនេះបានឡើយ។
20. ដូច្នេះ ទោះបីជាសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះចំពោះភាពអាចទទួលយកបាននៃសំណើនេះ មានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងមុខយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មានការភ្ជាប់បន្ថែមមកជាមួយយោបល់ដាច់ដោយឡែករបស់ចៅក្រមនានានៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទាក់ទិននឹងអង្គសេចក្តីនៃសំណើនេះ តាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃវិធាន ៧៧(១៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

សេចក្តីសម្រេច

ដោយផ្អែកលើហេតុផលទាំងនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយោងតាមសំឡេងឯកច្ឆន្ទៈ

១. យល់ឃើញថាពាក្យសុំនេះអាចទទួលយកបាន។
២. ប្រកាសថាអង្គជំនុំជម្រះមិនអាចរកបានសំឡេងគាំទ្រពីចៅក្រម៤(បួន)រូប យ៉ាងតិចដើម្បីចេញសេចក្តីសម្រេចមួយទៅលើអង្គសេចក្តីនៃសំណើនេះបានឡើយ។
- អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីសម្រេចនេះ បិទផ្លូវតវ៉ា។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនអាចរកបានសម្លេងគាំទ្រភាគច្រើន ដូច្នេះកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលត្រូវបានសុំមោឃភាពនេះ ត្រូវតម្កល់ទុកជាបានការ។

រាជធានីភ្នំពេញ , ថ្ងៃទី ១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ប្រធាន

ប្រាក់ គីមសាន

Olivier BEAUVALLET

ន័យ ផល

Kang Jin BAIK

ហួត ឡឺ

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន ចៅក្រម ន័យ ថុល និង ចៅក្រម ហួត វុឌ្ឍិ សូមលើកឡើងនូវមតិយោបល់របស់ខ្លួន ទាក់ទិននឹងអង្គសេចក្តីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET និងចៅក្រម Kang Jin BAIK សូមលើកឡើងនូវមតិយោបល់របស់ខ្លួន ទាក់ទិននឹងអង្គសេចក្តីនៃពាក្យសុំ។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

យោបល់របស់ចៅក្រមជាតិ

១. វត្តមានភស្តុតាង

21. នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ សហមេធាវី [REDACTED] បានដាក់សំណើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទ ចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង ដោយហេតុថាកិច្ចស៊ើបសួរដែលបានធ្វើឡើងដោយសហចៅក្រម ស៊ើបអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង មាន វិការៈ។²⁸ (សំណើសុំ)
22. នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអន្តរជាតិបានចេញដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំ របស់ [REDACTED] ស្នើសុំទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ សុំទទួលពិចារណាធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធ នឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានា ទាក់ទងនឹងទួលបេង និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹង ទួលបេង ដោយបានសម្រេចអនុញ្ញាតតាមពាក្យសុំ ត្រង់ចំណុចទាក់ទងនឹងមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលបានធ្វើនៅមុនពេលមានដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៤។²⁹ (ដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំ [REDACTED])
23. នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ សហមេធាវី [REDACTED] បានដាក់សំណើបន្ថែម សុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំ ជម្រះធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរលើទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទប្រកាន់ទាក់ទងទៅនឹង ទួលបេង ដោយសុំបន្ថែមទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើមោឃភាពលើបទចោទទាក់ទងនឹងវត្តអង្គញដី ភ្ជាប់ជាមួយនឹងសំណើសុំធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរលើទួលបេង និងវត្តអង្គញដី។³⁰

²⁸ សំណើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទ ចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង ឯកសារលេខD299។

²⁹ ដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ [REDACTED] ស្នើសុំទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ សុំទទួលពិចារណាធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹង ទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង ឯកសារD299/1។

³⁰ សំណើបន្ថែមលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរលើទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទ ចោទប្រកាន់ទាក់ទងនឹងទួលបេង ឯកសារD299/2។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

- 24. នៅថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានដាក់ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើសុំរបស់ [REDACTED] សុំមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង។ (ចម្លើយតប)³¹
- 25. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានចេញដីកាសម្រេចរួមលើសំណើបន្ថែមរបស់ [REDACTED] សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះទទួលពិចារណាអំពីមោឃភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរអំពីវត្តតាមាក់ និងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង។³²
- 26. អង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រកាសទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយពិនិត្យត្រឹមតែកិច្ចស៊ើបសួរដែលធ្វើឡើងនៅមុនពេលមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមប៉ុណ្ណោះ ស្របតាមដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ [REDACTED]³³។

២. ឧទ្ទិសបន្ថែមសំណើ

- 27. សហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថាកិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី មានវិការៈនីតិវិធី ដោយទីតាំងទាំងពីរនេះស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរដែលផ្ដើមដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣ និងពុំមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមដែលមានសុពលភាព ដែលអនុញ្ញាតឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ធ្វើការស៊ើបអង្កេតទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មថ្មីៗទាំងនោះ ដែលមានចែងក្នុងវិធាន៥៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះទេ។³⁴
- 28. សហមេធាវីការពារក្តីបន្តទៀតថាតាមរយៈការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអន្តរជាតិបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតទៅលើទីតាំងវត្តអង្គញដី និងទីតាំងទួលបេង មុនពេលមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម ពាក់ព័ន្ធនឹងអាពាហ៍

³¹ ចម្លើយតប ឯកសារD299/3/1។

³² ដីកាសម្រេចរួមលើសំណើបន្ថែមរបស់ [REDACTED] សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះទទួលពិចារណាអំពីមោឃភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរអំពីវត្តតាមាក់ និងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង ឯកសារD299/4។

³³ ដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ [REDACTED] កថាខណ្ឌ៣៧។

³⁴ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ៤០។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤។³⁵ ចន្លោះពេលនោះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អន្តរជាតិ បានស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយ៉ាងតិច១៥នាក់ ទាក់ទងនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី។³⁶ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣ កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងស្នើដល់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតធ្វើការស៊ើបអង្កេតទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មជាក់លាក់ចំនួន១១កន្លែង ដូចបាន រៀបរាប់ក្នុងកថាខណ្ឌ២៣ ដល់៣៦ និងកថាខណ្ឌ៤៩ ដល់៥៣ វត្តអង្គញដី និងវត្តទួលបេង មិន ត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងកថាខណ្ឌទាំងនេះទេ។ ការពិតដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣ នេះ ដាក់បញ្ចូលទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលរងការចោទប្រកាន់ទាំងពីរនៅក្នុងស្រុកតែមួយនោះ គឺ ដោយសារថាទីតាំងនោះស្ថិតនៅចម្ងាយឆ្ងាយពេក ហើយពុំមានលក្ខណៈសម្បត្តិជាករណីលើក លែង អនុលោមតាមមាត្រា១២៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។³⁷

29. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលើកឡើងថា [REDACTED] បានបកស្រាយខុសលើវិសាលភាពនៃកិច្ច ស៊ើបសួរ ព្រោះគាត់មិនបានយកចិត្តទុកដាក់នឹង៥កថាខណ្ឌដំបូងនៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរ ទាក់ទងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ហើយបន្ទាប់មកបន្ត ទៀត ដោយរៀបរាប់ពីលក្ខខណ្ឌអាក្រក់ និងការកើនឡើងយ៉ាងគំហុក នៃការចាប់ខ្លួន ការសម្លាប់ និងការបាត់ខ្លួន បន្ទាប់ពី [REDACTED] បានឡើងកាន់កាប់។ ហើយអង្គហេតុដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុង កថាខណ្ឌទាំង៥ ទាក់ទងច្បាស់លាស់ទៅនឹងទីកន្លែងទាំងមូលនៃភូមិភាគកណ្តាល។³⁸

30. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបន្តទៀតថាកថាខណ្ឌ២២ ធ្វើកិច្ចការយ៉ាងច្បាស់លាស់។ មួយគឺ ប្តឹងទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អំពីការចាប់ខ្លួន ការសម្លាប់ និងការបាត់ខ្លួន នៅទូទាំងទីកន្លែង ទាំងស្រុងនៃភូមិភាគកណ្តាល និងទីពីរ កថាខណ្ឌនេះបានបង្ហាញឈ្មោះទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម [មួយ

³⁵ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ៤១។
³⁶ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ៤២។
³⁷ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ៤៣។
³⁸ ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ១៩ ដល់២០។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

ចំនួន] ដែល[ជនរងគ្រោះទាំងអស់នេះ] ត្រូវបានឃុំខ្លួន និងសម្លាប់ចោលក្នុងអំឡុងពេលដែល [REDACTED] និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី ចាប់ផ្តើមគ្រប់គ្រងនៅភូមិភាគកណ្តាល។³⁹

31. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលើកឡើងថាពាក្យសុំរបស់ [REDACTED] បានផ្ដោតតែទៅលើកថាខណ្ឌពី ២៣ ដល់៣៦ និងពី ៤៩ ដល់៥៣ ហើយសន្និដ្ឋានថា ពីព្រោះវត្តអង្គញដី និងទួលបេង មិនមានដាក់បញ្ចូលនូវកថាខណ្ឌទាំងនោះ ដែលដូច្នេះ ពួកវាស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ។⁴⁰
32. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបន្ថែមទៀតថា [REDACTED] ខកខានមិនបានបង្ហាញឱ្យឃើញអំពីគ្រោះថ្នាក់ណាមួយឡើយដែលកើតចេញពីកំហុសដែលគាត់បានចោទប្រកាន់។ ហើយវិធាន៤៨ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា កិច្ចស៊ើបសួរ ឬកិច្ច អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ តែចំពោះករណីមិនគោរពវិធានបញ្ញត្តិដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំប៉ុណ្ណោះ។⁴¹
33. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបញ្ជាក់ផងដែរថាការធ្វើមោឃភាពមិនមែនជាមធ្យោបាយសមរម្យទេប្រសិនបើអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទុកជាមោឃៈនូវកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយទាក់ទងនឹងទីតាំងប្រធានបទនោះគ្មានអ្វីនឹងអាចរារាំង សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ពីការមិនទទួលបានភស្តុតាងដូចគ្នាបេះបិទជាថ្មីម្តងទៀតនោះទេ។ អានុភាពតែមួយគត់នៃមោឃភាព គឺវាមិនធ្វើឱ្យមានការចំណាយពេល និងធនធានរបស់ អ.វ.ត.ក ដោយឥតប្រយោជន៍ និងធ្វើឱ្យមានការពន្យារពេលក្នុងការទទួលបានទាន់ពេលវេលានូវដំណោះស្រាយអំពីកិច្ចស៊ើបសួរ ដល់គ្រប់ភាគីទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤។⁴²

៣. អង្គច្បាប់

34. វិធាន ៧៦ (២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងកំណត់ថា “ក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ នៅពេលដែលភាគីទាំងឡាយយល់ឃើញថា មានផ្នែកណាមួយត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ភាគីនោះអាចដាក់ពាក្យសុំ

³⁹ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ២២ ដល់២៣។

⁴⁰ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ២៤។

⁴¹ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ២៧។

⁴² ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ៣២។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

ដោយបញ្ជាក់មូលហេតុទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដើម្បីស្នើសុំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ប្តឹងទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះស្នើសុំឱ្យធ្វើមោឃភាព។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវចេញដីកាដែល អាចជាការទទួលយក ឬបដិសេធសំណើសុំភ្លាមៗតាមតែអាចធ្វើទៅបាន និងក្នុងគ្រប់ករណីទាំង អស់ត្រូវធ្វើឡើងមុនពេលចេញដីកាដោះស្រាយ។ រីឯវិធាន ៤៨ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចែងថា “កិច្ច ស៊ើបសួរ ឬកិច្ចរបស់អង្គជំនុំជម្រះអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ តែចំពោះករណីមិនគោរពវិធាន បញ្ញត្តិ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំប៉ុណ្ណោះ។

35. ចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ យល់ឃើញថា អ.វ.ត.ក ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាម កិច្ចព្រម ព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោម ច្បាប់កម្ពុជានូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (កិច្ចព្រម ព្រៀង), ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តី ឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (ច្បាប់ អ.វ.ត.ក) និងអនុ វត្តវិធានផ្ទៃក្នុង។
36. អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ជាតុលាការពិសេសមួយដែលអនុវត្តនីតិវិធីនៃការចោទ ប្រកាន់ និងការស៊ើបសួរ ខុសពីតុលាការថ្នាក់ជាតិនៃប្រទេសកម្ពុជា។ ការចោទប្រកាន់ និងការ ស៊ើបសួររបស់តុលាការថ្នាក់ជាតិនៃប្រទេសកម្ពុជា គឺធ្វើឡើងតែលើអង្គហេតុទេ មានន័យថាមិន មែនជាការចោទប្រកាន់ និងការស៊ើបសួរលើបុគ្គលឡើយ ⁴³ ។ ផ្ទុយមកវិញនៅអង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ការចោទប្រកាន់ និងការស៊ើបសួរ អាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាបំពេញ លក្ខខណ្ឌពីរ គឺ ទី១ អង្គហេតុ.“ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុ ជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិនិងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុ សញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃ ១៧ មេសា ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃ ៦ មករា ១៩៧៩” និង ទី២ លក្ខណៈ.“មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម”⁴⁴។

⁴³ មាត្រា ៤៤ និង ១២៥ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា។

⁴⁴ មាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈ កាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ, មាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តី នៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងវិធាន ៥៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលរបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលរបេង

37. ហេតុដូច្នេះចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងធ្វើការពិចារណា ថាតើកិច្ចស៊ើបសួររបស់សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិដែលបានធ្វើនៅមុនពេលមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម បំពាននូវលក្ខខណ្ឌដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ៣៦ ដែលនាំឱ្យមិនគោរពវិធានបញ្ញត្តិនៃការ ស៊ើបសួរដូចដែលបានពន្យល់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៣៤ ខាងលើ ជាហេតុធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ [REDACTED] និងនាំឱ្យមោឃៈដែរ ឬទេ។
38. សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងអន្តរជាតិ បានខ្វែងយោបល់គ្នាចំពោះការចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង ឱ្យស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ នេះ ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋាន បញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទី ៣។ រីឯសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានបដិសេធចោលនូវដីកាសន្និដ្ឋាន បញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទី ៣ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាន “ជនសង្ស័យទាំងនេះ មិនមែនជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ និង/ឬ អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត”⁴⁵ ហើយចៅក្រមជាតិ និងអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ក៏ បានខ្វែងយោបល់គ្នាចំពោះបញ្ហានេះដែរ ដោយចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ គាំទ្រទទ្ទឹករណ៍ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ⁴⁶។
39. តាមការយល់ឃើញខាងលើចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ យល់ឃើញថា កិច្ចស៊ើបសួរដែល បានធ្វើទៅលើទីតាំងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។

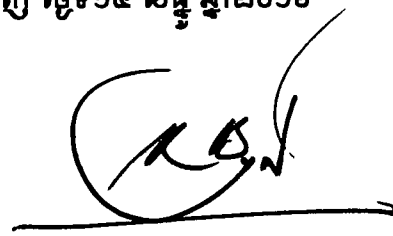
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន

ចៅក្រម ស័យ ផុល

ចៅក្រម ហូត វុទ្ធី

⁴⁵ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិទៅនឹងសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារបន្ថែមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ និងសេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌទី ៨៦ (ក)។

⁴⁶ យោបល់របស់ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន, ចៅក្រម ស័យ ផុល និងចៅក្រម ហូត វុទ្ធី ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០០៩ “ [REDACTED] មិនមែនជា មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម”។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

យោបល់របស់ចៅក្រមអន្តរជាតិទៅលើសំណើសុំ

ក. សារណារបស់តាគី

១. សំណើសុំរបស់ [REDACTED]

40. [REDACTED] បានស្នើសុំដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ធ្វើមោឃភាពបទចោទ និងកិច្ចស៊ើបសួរដែលរងការជំទាស់ ទាក់ទងទូលបេង⁴⁷។ សំណើសុំរបស់ [REDACTED] ផ្អែកលើមូលដ្ឋានដែលថា បទចោទនិងកិច្ចស៊ើបសួរបែបនេះ មានកំហុសនីតិវិធី ហើយកំហុសនីតិវិធីទាំងអស់នេះ បានរំលោភបំពានទៅលើសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ [REDACTED] ក្នុងការដឹងអំពីសំណុំរឿងប្រឆាំងរូបភាព និងសិទ្ធិក្នុងការរៀបចំការការពារក្តីរបស់គាត់⁴⁸។
41. [REDACTED] បានលើកឡើងថា កិច្ចស៊ើបសួរដែលរងការជំទាស់ ដែលធ្វើឡើងមុនដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមលើកទីពីរ ត្រូវបានអនុវត្តដោយមិនមានការផ្តល់សិទ្ធិ ពីសហព្រះរាជអាជ្ញាដូច្នេះហើយកិច្ចស៊ើបសួរនេះមានកំហុសនីតិវិធី ព្រោះ ១) ទូលបេង ឬវត្តអង្គព្រះដ៏ មិនបានបញ្ចូលទៅក្នុង ទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មជាក់លាក់ទាំង១១ នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរឡើយ⁴⁹ និង ២) ការដែលដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ បានដាក់បញ្ចូលទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងពីរ ដូចជាគោកព្រីង និងភ្នំប្រុស ដែលស្ថិតក្នុងស្រុកកំពង់សៀមតែមួយ ជាមួយទូលបេង និងវត្តអង្គព្រះដ៏នោះ គឺមិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ចំពោះអ្វីដែលអាចកើតឡើងនៅទីតាំងទូលបេង និងវត្តអង្គព្រះដ៏ ជា “ស្ថានទម្ងន់” នៃអង្គហេតុដែលស្ថិតក្រោម ការស៊ើបសួរតាមផ្លូវតុលាការឡើយ⁵⁰។ [REDACTED] បានជំទាស់ថា ហេតុដូច្នេះការចោទប្រកាន់ថា ទូល បេង និងវត្តអង្គព្រះដ៏ គឺជាមន្ទីរសន្តិសុខ ឬ

⁴⁷ សំណើសុំ, កថាខណ្ឌ ៦៦។

⁴⁸ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ២, ៦៦។

⁴⁹ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤៣។

⁵⁰ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤៣ និងជើងទំព័រ ៤៦៖ “អត្ថិភាពដែលរងការចោទប្រកាន់នៃ ទូលបេង និងវត្តអង្គព្រះដ៏ ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម មិនមែនជា “ស្ថានទម្ងន់” នៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់ នៅគោកព្រីង និងភ្នំប្រុសទេ”)។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្តអង្គព្រះដ៏ និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

ទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស គឺជាអង្គហេតុដែលតម្រូវឱ្យមាន ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ បន្ថែម⁵¹។

42. [REDACTED] បានលើកឡើងបន្ថែមថា ដោយសារមិនមាន ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម លម្អិតគ្រប់គ្រាន់នោះ ការពង្រីកកិច្ចស៊ើបសួរដោយរួមបញ្ចូល ទួល បេង និងវត្តអង្គព្យាបាល បាន រំលោភបំពានទៅលើសិទ្ធិរបស់ [REDACTED] ដែលត្រូវបានធានាដោយមាត្រា ១៤ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរ ជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ដែលត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗ និងដោយលម្អិត អំពីរឿងក្តី ប្រឆាំងរូបគាត់ ហើយជាលទ្ធផលគឺសិទ្ធិទទួលបានពេលវេលា និងសម្ភារៈរូបវន្តគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ ត្រៀមរៀបចំរឿងក្តីរបស់គាត់⁵²។ [REDACTED] កត់សម្គាល់ថា កំហុសនីតិវិធីដែលបានរៀបរាប់ខាង លើ និងមធ្យោបាយ "មិនអចិន្ត្រៃយ៍" របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក្នុងការពង្រីកកិច្ចស៊ើប សួរ មិនមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាផ្នែកអង្គសេចក្តី ហើយបានបង្កើតនូវភាពមិនច្បាស់លាស់ ថាតើទី តាំងឧក្រិដ្ឋកម្មណាមួយ ដែលពួកគេកំពុងធ្វើការស៊ើបសួរ និងការចោទប្រកាន់ពីតួនាទី ដែលទីតាំង ឧក្រិដ្ឋកម្មនេះមាន ក្នុងការចោទប្រកាន់ដែលធ្វើឡើងប្រឆាំងរូបគាត់⁵³។

២. ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា

43. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឱ្យច្រានចោលសំណើរបស់ [REDACTED] សុំមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរដែលរងការជំទាស់⁵⁴។
44. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថា មិនមានកំហុសនីតិវិធីឡើយ ព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែល ត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅ វត្តអង្គព្យាបាល និងទួលបេង ពិតជាស្ថិតក្នុងវិសាលភាព នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូន រឿងឱ្យស៊ើបសួរ⁵⁵។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានកត់សម្គាល់ថា [REDACTED] បកស្រាយខុសនូវ វិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមិនយកចិត្តទុកដាក់លើកថាខណ្ឌ ១៨ ដល់២២ នៃដីកាសន្និដ្ឋាន

⁵¹ សំណើសុំ, កថាខណ្ឌ ៤៤។

⁵² ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៦០ ដល់៦៥។

⁵³ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៦៤។

⁵⁴ ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា, កថាខណ្ឌ ៣៤។

⁵⁵ ចម្លើយតបរបស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា, កថាខណ្ឌ ១៩ ដល់២៤។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គព្យាបាល និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

បញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ទាក់ទងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅភូមិភាគកណ្តាល ដែលរៀបរាប់ពីស្ថានភាពកាន់តែអាក្រក់ ព្រមទាំងការកើនឡើងយ៉ាងគំហុកនូវការចាប់ខ្លួន ការសម្លាប់ និងការបាត់ខ្លួន បន្ទាប់ពី [REDACTED] ឡើងកាន់កាប់⁵⁶។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអះអាងថា ពាក្យពេចន៍យ៉ាងច្បាស់លាស់នៃកថាខណ្ឌ ២២ បានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា (១) សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបានប្តឹង ពីការចាប់ខ្លួន ការសម្លាប់ ការបាត់ខ្លួន នៅទូទាំងភូមិភាគកណ្តាល⁵⁷ និង (២) បញ្ជីឈ្មោះទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មជាក់លាក់ គឺមិនច្រើនទេ ព្រោះបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ទីកន្លែងដែលបានរៀបរាប់គឺ “ជាទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម[មួយចំនួន] ដែល [ជនរងគ្រោះទាំងអស់នេះ] ត្រូវបានឃុំខ្លួន និងសម្លាប់ក្នុងអំឡុងពេលដែល [REDACTED] និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី ចាប់ផ្តើមគ្រប់គ្រងនៅភូមិភាគកណ្តាល”⁵⁸។

45. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានជំទាស់ថា មិនមានការរំលោភបំពានទៅលើ សិទ្ធិជាសារវន្តរបស់ [REDACTED] ឡើយ ដូច្នេះហើយការធ្វើមោឃភាពគឺមិនមានអង្គសេចក្តីឡើយ ដោយសារ [REDACTED] មិនបានបំពេញតួនាទី ក្នុងការបង្ហាញពីព្យសនកម្ម ដែលបណ្តាលមកពីកំហុសឆ្គងដែលបានចោទប្រកាន់ បើទោះបីជាកំហុសនីតិវិធីត្រូវបានកំណត់ក៏ដោយ⁵⁹។
46. ជាចុងក្រោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានលើកឡើងថាបើទោះបីជាអាចកំណត់បានពីអត្ថិភាពនៃកំហុសនីតិវិធី និងព្យសនកម្មក៏ដោយ បើតាមកាលៈទេសៈនៃសំណុំរឿងនេះ ការធ្វើមោឃភាពគឺជាឧបាស្រ័យដែលមិនត្រឹមត្រូវ និងជ្រុលហួសហេតុ⁶⁰។

ខ. ពិភាក្សា

47. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានគូសបញ្ជាក់ថាវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួររបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបានកំណត់ដោយវិធាន៥៣(១) និង(២), និង៥៥(១),(២) និង(៣)⁶¹ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធាន

⁵⁶ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ១៩។

⁵⁷ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ២២។

⁵⁸ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ២៣។

⁵⁹ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ២៧ ដល់២៩។

⁶⁰ ដូចជើងទំព័រខាងលើ កថាខណ្ឌ ៣០ ដល់៣៣។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលរបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលរបេង

៥៥(២)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា⁶² “សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវធ្វើការស៊ើបសួរតែអង្គហេតុណា ដែលមានចែងក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ បន្ថែម”។ ហេតុដូច្នេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពុំត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យស៊ើបសួរអំពីអង្គហេតុនានា ដែលស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរឡើយ⁶³។

48. វិធាន៥៥(៣) ចែងថា⁶⁴ “ក្នុងអំឡុងពេលស៊ើបសួរ ប្រសិនបើមានលេចចេញអង្គហេតុថ្មី សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវជូនព័ត៌មានដល់សហព្រះរាជអាជ្ញា លើកលែងតែអង្គហេតុថ្មីនោះជាស្ថានទម្ងន់ទោសនៃអង្គហេតុដែលមានកំណត់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានដែលមានស្រាប់”។ កាលណាអង្គហេតុថ្មីនេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតគ្មានអំណាចធ្វើការស៊ើបសួរអំពីអង្គហេតុថ្មីនោះបានឡើយ លុះត្រាតែទទួលបានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមពីសហព្រះរាជអាជ្ញា។ “អង្គហេតុថ្មី” “គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយណាដែលបានកើតឡើង ឬក៏ត្រូវបានលាតត្រដាង ក្រោយពេលបានទទួលដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរហើយ”⁶⁵។ រាល់អង្គហេតុណាដែលពុំមានរៀបរាប់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ មិនស្ថិតនៅក្នុងដែន

⁶¹ សាលដីកាន្តន ជា, កថាខណ្ឌ ១៦។ សំណុំរឿង ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០២), សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ដីកាដោះស្រាយដែលចោទប្រកាន់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ “ឌុច” , ឯកសារ D99/3/42, ថ្ងៃទី ៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨ (“សាលដីកា ឌុច”), កថាខណ្ឌ ៣៤។ សូមមើលផងដែរ វិធាន ៥៣(១) និង(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដែលចែងត្រង់ផ្នែកពាក់ព័ន្ធ៖ “(១) សហព្រះរាជអាជ្ញា [...] ត្រូវបើកការស៊ើបសួរដោយបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត [...], (២) ដីកាត្រូវអមដោយសំណុំរឿង និងសម្ភារៈដទៃទៀតដែលបានចាត់ទុកជាកស្ថុតាងដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាមាន [...]”។ វិធាន៥៥(១)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“ការស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើដោយមានពុំបានចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ”)។

⁶² សូមមើលផងដែរ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា, មាត្រា ១២៤(៣) (“ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយបាន ដោយគ្មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេ”)។

⁶³ សាលដីកាលើពាក្យសុំចំនួន២របស់ [REDACTED], កថាខណ្ឌ ៩។

⁶⁴ សូមមើលផងដែរ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា, មាត្រា១២៥។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌបារាំង, មាត្រា ៨០ (“[បកប្រែ] ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស៊ើបអង្កេតតែតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋអាជ្ញាសាធារណៈប៉ុណ្ណោះ”)។

⁶⁵ សាលដីកាលើពាក្យសុំចំនួន២របស់ [REDACTED] (យោបល់របស់ចៅក្រម Beauvallet និង Bwana), កថាខណ្ឌ ១១។

សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទេ រៀបចំតែមានការពង្រីកវិសាលភាពនៃការស៊ើបអង្កេត នាពេលក្រោយមកទៀត តាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម⁶⁶។

49. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ពីពេលមុនថា “សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកាតព្វកិច្ចធ្វើការ ស៊ើបសួរលើ *អង្គហេតុទាំងអស់* ដែលបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម”⁶⁷ និងសំខាន់ជាងនេះទៀត “សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតក៏ទទួលបានកាលៈទេសៈជុំវិញអំពើទាំងឡាយ ដែលរៀបរាប់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង ឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម”⁶⁸។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកំណត់ថាកា លៈទេសៈជុំវិញនេះជា “កាលៈទេសៈដែល *គេចោទថាឧក្រិដ្ឋកម្មបានប្រព្រឹត្តឡើង ហើយនាំដល់ការ កំណត់បទចោទមិនត្រូវបានគេយល់ឃើញថាជាអង្គហេតុថ្មី*”⁶⁹ ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់ សម្គាល់ទៀតថាកាលៈទេសៈទាំងនោះ “មិនត្រូវបានគេយល់ឃើញថាជាអង្គហេតុថ្មីឡើយ ហេតុ ដូច្នេះហើយកាលៈទេសៈទាំងនេះជាផ្នែកមួយនៃការស៊ើបសួរ”⁷⁰។
50. ជាពិសេសទាក់ទងនឹងទីតាំងនានាដែលពុំមានលើកឡើងច្បាស់លាស់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរ “ដោយសង្ខេប ទីតាំងប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មទេសកាលកន្លែងរបស់អង្គហេតុ គឺមិនមែនអង្គហេតុ ផ្ទាល់នោះទេ”⁷¹ ។ បើទោះបីជា “សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវកំណត់ព្រំដែននៃការស៊ើបអង្កេត មកត្រឹមអង្គហេតុឧក្រិដ្ឋជាសក្តានុពលដែលកំណត់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា” ក៏ដោយ “ចៅក្រម ទទួលបន្ទុកក្នុងការបង្ហាញកាលៈទេសៈនៃការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ជាពិសេសគឺបង្ហាញទីតាំងដែល អំពើឧក្រិដ្ឋនោះបានកើតឡើង”⁷²។ លើសពីនេះ ទោះបីជាមិនដឹងទីតាំងប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់ ក៏ដោយ ក៏សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមានហេតុផលជឿជាក់ថាឧក្រិដ្ឋកម្មដែលខ្លួនបញ្ជូនទៅ

⁶⁶ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ៩។

⁶⁷ សាលដីកា ឌុច, កថាខណ្ឌ ៣៥។

⁶⁸ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។

⁶⁹ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។

⁷⁰ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។

⁷¹ សាលដីកាលើពាក្យសុំចំនួន២របស់ [REDACTED], (យោបល់របស់ចៅក្រម Beauvallet និង Bwana), កថាខណ្ឌ ១៩។

⁷² ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ១៤។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យស៊ើបសួរ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមតែនៅទីតាំងដូចបានរៀបរាប់នៅ ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរប៉ុណ្ណោះទេ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះថែមទាំងត្រូវបានប្រព្រឹត្ត នៅទីតាំងផ្សេងទៀតដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវស្វែងរកឱ្យឃើញ⁷³។

- 51. ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះរក្សាទស្សនៈដែលជានៅពេលទីតាំងនានា ដែលមិនមានលើកឡើងក្នុង ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ រួមចំណែកដល់ការកំណត់បទចោទនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបាន ចោទប្រកាន់ តាមរយៈការបង្ហាញអត្តសញ្ញាណ និងបន្ថែមព័ត៌មានអំពីអង្គហេតុនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែល ត្រូវបានចោទប្រកាន់ អង្គហេតុដែលទាក់ទងនឹងទីតាំងទាំងនោះពុំមែនជាអង្គហេតុថ្មីដែលតម្រូវឱ្យ មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមឡើយ។ ប៉ុន្តែ អង្គហេតុទាំងនោះជាកាលៈទេសៈជុំ វិញដែលទាក់ទងនឹងអង្គហេតុនានាដែលស្ថិតនៅទាំងស្រុងក្នុងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ។
- 52. ជាងនេះទៀត “ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងឧបសម្ព័ន្ធរបស់វា” ត្រូវបានពិនិត្យដូចគ្នា ទាំងពីរ នៅពេលវិភាគថាតើកិច្ចស៊ើបសួរនៃកិច្ចស៊ើបសួរស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ឬទេ⁷⁴។ កាលណា “ទីតាំងទាំងនោះមិនមានរៀបរាប់ឱ្យបានជាក់ច្បាស់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូន រឿងឱ្យស៊ើបសួរក៏ដោយ ក៏អង្គហេតុដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅទីតាំងទាំងនេះអាចបញ្ចូលក្នុងដីកាសុំ ឱ្យស៊ើបអង្កេតស៊ើបសួរបានដែរ ប្រសិនបើអង្គហេតុទាំងនេះមានរៀបរាប់ដោយប្រយោលនៅក្នុងដីកា

⁷³ សំណុំរឿង ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (“សំណុំរឿង ០០៣”) (អ.ប.ជ ២៨), សាលដីការបស់អង្គជំនុំ ជម្រះ ១) លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ [REDACTED] ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹង សំណើចំនួនប្រាំបួនរបស់ [REDACTED] សុំប្តឹងទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរ និង ២) លើសំណើសុំចំនួន២ ដែលត្រូវបានបញ្ជូនដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ, ថ្ងៃទី ១៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦, ឯកសារ D165/2/26 (“សាល ដីកាលើសំណើចំនួន៩ របស់ [REDACTED]”), (យោបល់របស់ចៅក្រម Beauvallet និង Baik), កថាខណ្ឌ ១៩៨។

⁷⁴ សាលដីកាលើសំណើចំនួន ២ របស់ [REDACTED], (យោបល់របស់ចៅក្រម Beauvallet និង Bwana), កថាខណ្ឌ ៤។ សាលដី កាលើសំណើចំនួន៩ របស់ [REDACTED], (យោបល់របស់ចៅក្រម Beauvallet និង Baik), កថាខណ្ឌ ១៥០។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត អង្គព្យាដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះ”⁷⁵។ ហេតុដូច្នេះ អង្គហេតុនានាដែលមានក្នុងភស្តុតាងភ្ជាប់ទៅ នឹងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ស្ថិតនៅទាំងស្រុងក្នុងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ⁷⁶។

53. ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាត្រូវពិនិត្យថា ទួលបេង និងវត្តអង្គញដី ស្ថិតក្នុងការចោទប្រកាន់ដែល មានក្នុង ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងឯកសារភ្ជាប់របស់វាដែរឬទេ ដើម្បីសម្រេចថា កិច្ចស៊ើបសួរដែលរងការជំទាស់ស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរឬទេ⁷⁷។
54. ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាសង្កេតឃើញថា ស.ព.អ បានស្នើសុំឱ្យ ស.ច.ស.អ បើកកិច្ចស៊ើបសួរ អំពីអង្គ ហេតុនានា “ដូចបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១៨-៥៣” នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរ ទាក់ទងនឹង ក្នុងចំណោមបទចោទផ្សេងៗ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលមានដូច ជា៖ “ការធ្វើមនុស្សឃាត, ការសម្លាប់រង្គាល, ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ, ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង , ការធ្វើទារុណកម្ម, ការរំលោភលើផ្លូវភេទ, ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ ពូជ សាសន៍ និងសាសនា ទៅលើអតីតមន្ត្រីសាធារណរដ្ឋខ្មែរ វណ្ណៈសក្តិភូមិ នាយទុន និងគហបតី, “ប្រជាជនថ្មី”, អ្នកជាប់សង្ស័យជា “សមាសភាពអាក្រក់”, ជនជាតិចាម និងជនជាតិភាគតិចវៀត ណាម និងអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត”⁷⁸។ បទល្មើសទាំងនេះត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាបានកើត ឡើងនៅភូមិភាគកណ្តាល, ខេត្តកំពង់ចាម និងត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្រោមការ គ្រប់គ្រង របស់ [REDACTED] គណៈតំបន់ ៤១ ដែល “រៀបចំផែនការ, បានញុះញង់, បានបញ្ជា, និង ជួយនិងជំរុញ ឬបានប្រព្រឹត្ត” បទល្មើសទាំងនោះ⁷⁹។ [REDACTED] គណៈស្រុកកំពង់សៀមក្នុងខេត្ត

⁷⁵ សាលដីកាលើសំណើចំនួន២របស់ [REDACTED], (យោបល់របស់ចៅក្រម Beauvallet និង Bwana), កថាខណ្ឌ ១៩។

⁷⁶ សូមមើលផងដែរ វិធាន៥៣(២) ដីកានេះត្រូវអមដោយសំណុំរឿង និងសម្ភារៈដទៃទៀតដែលបានចាត់ទុកជាភស្តុតាងដែល សហព្រះរាជអាជ្ញាមាន [...]”។

⁷⁷ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។

⁷⁸ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ១១៧។

⁷⁹ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ១០៩ និង ១៨-៥៣។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

កំពង់ចាម ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកទាំងឡាយដែល “បានរាយការណ៍ទៅ” និង “មានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយ” [REDACTED]⁸⁰។

55. ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកឡើងអំពីបញ្ជីមិនលម្អិតនៃទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ បានកើតឡើងតាមរយៈការផ្តល់ “ទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មខ្លះៗក្នុងចំណោមទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ” ដែលរួមបញ្ចូលមន្ទីរសន្តិសុខភ្នំប្រុស និងទីកន្លែងសម្លាប់គោកព្រីង ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម⁸¹។ បើទោះបីជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃភូមិភាគកណ្តាលត្រូវបាននាំខ្លួនទៅមន្ទីរ ស-២១ ក៏ដោយ⁸² ក៏មនុស្សចំនួនជាង ១ ម៉ឺននាក់ដែល “ជាប់ខ្សែរយៈសង្គមចាស់” និងមនុស្សដែលជាប់ទាក់ទងនឹងកម្មាភិបាលដែលជាប់សង្ស័យ ត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុសដែល “ប្រហែលជាគុកថ្នាក់ភូមិភាគ ប្រសិនបើមិនមែនគ្រាន់តែជាគុកថ្នាក់តំបន់”⁸³ ហើយ “ប្រជាជន១៧មេសា” ចំនួនប្រហែល ១ ពាន់នាក់ត្រូវបានសម្លាប់នៅគោកព្រីង⁸⁴។

56. ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាកត់សម្គាល់ឃើញថាទោះបីជាទូលបេង និងវត្តអង្គព្យាបាល ពុំមានបញ្ជាក់ច្បាស់ថាជា ទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងចំណោមទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរក៏ដោយ ក៏ទីតាំងទាំងពីរត្រូវបានលើកឡើងក្នុងឯកសារភ្ជាប់នៃដីកានោះ ថាជាទីតាំងសក្តានុពលដែល ទាក់ទងនឹងទីតាំងនានាដែលឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ អាចត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងស្រុកកំពង់សៀម⁸⁵។ ជាពិសេស ឯកសារភ្ជាប់ D1.3.11.13 បង្ហាញថាអាចមានមន្ទីរសន្តិសុខ

⁸⁰ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ៣០-៣៣ (សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម)។

⁸¹ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ២២ និងកថាខណ្ឌ ៣០-៣៣។

⁸² ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ២០។

⁸³ របាយការណ៍ស្តីពីទស្សនកិច្ចរបស់ក្រុមគូសផែនទី CGP ទៅកាន់ខេត្តកំពង់ចាម, ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D1.3.10.5, ត្រង់ ERN 00208309, ERN 00208307-00208313 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រទី៣។ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣០-៣១។

⁸⁴ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣២-៣៣។

⁸⁵ សូមមើល កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED] (កិច្ចសម្ភាសន៍ ក.ស.ព-០០០២២), ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D1.3.11.13, ត្រង់ ERN 00210445-00210449 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ៣,៥ ឬ ERN 00210447 និង 00210449 ដែលត្រូវបានដកស្រង់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរត្រង់ជើងទំព័រ ៣៨, ៤២, ៩១, ៩៤, ៩៨, ៩៩, ៣៦៣ (“កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED]”), របាយការណ៍បេសកកម្មរបស់ ក.ស.ព ទៅកាន់តំបន់ ៤១ (ប្រតិបត្តិការនៅលើទីកន្លែងដងទន្លេ), ថ្ងៃទី ២០ ខែ

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្តអង្គព្យាបាល និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

មួយនៅទូលបេង និងមន្ទីរស្រុកសម្រាប់ស្រុកកំពង់សៀមនៅវត្តអង្គញដី⁸⁶ ។ ពិសេសជាងនេះ សាក្សីទាំងនេះនិយាយថាភាគច្រើននៃមនុស្សទាំងអស់នោះ ដែលត្រូវបានគេយកទៅភូមិអង្គញដី ត្រូវបានបញ្ជូនទៅសម្លាប់នៅទីកន្លែងសម្លាប់មនុស្សគោកព្រីង⁸⁷ ។

57. ហេតុដូច្នេះ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាយល់ឃើញថាក្រោយពីវិភាគល្អិតល្អន់អំពីដីកាសន្និដ្ឋាន បញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរ និងឯកសារភ្ជាប់របស់វា ការចាប់ខ្លួន ការឃុំខ្លួន និងការសម្លាប់នៅទីតាំង នីមួយៗក្នុងស្រុកកំពង់សៀម គឺមានទំនាក់ទំនងគ្នាលើផ្នែកប្រតិបត្តិការ⁸⁸ ។ ពិសេសជាងនេះទៀត ទោះបីជា ភ្នំប្រសាជា “មន្ទីរសន្តិសុខ” មួយក្នុងស្រុកកំពង់សៀមនៃភូមិភាគកណ្តាលដែលប្រជាជន “ពាក់ព័ន្ធនឹងសង្គមចាស់” និងអ្នកដែលជាប់ខ្សែកម្មាភិបាលដែលជាប់សង្ស័យ ត្រូវបានឃុំឃាំង និងសម្លាប់ក៏ដោយ⁸⁹ ក៏ទីតាំងវត្តអង្គញដីបានបំពេញមុខងារជាមន្ទីរស្រុកកំពង់សៀមដែលអ្នកដែល ត្រូវបានគេចាត់ទុកជាខ្មាំងនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវបានសួរចម្លើយ និងឃុំឃាំងបណ្តោះ អាសន្ន មុនពេលគេយកទៅមន្ទីរសន្តិសុខ ឬទីកន្លែងសម្លាប់នានាក្នុងស្រុកដែលដូចជា ភ្នំប្រសា⁹⁰ គោកព្រីង⁹¹ និងទូលបេង⁹² ។

វិទ្យុកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D1.3.10.23, ERN 00211152-00211171(ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រទី១០ ឬ ERN 00211161 ដែលត្រូវបានដកស្រង់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរត្រង់ជើងទំព័រ ៨៣, ៨៥, ៩០។

⁸⁶ កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ទំព័រ ៥ ឬ ERN 00210449 “ខ្ញុំមិនដឹងថានៅអង្គញដីមានមន្ទីរសន្តិសុខឬអត់ទេ។ [មនុស្សម្នាក់ ដែលបានឈរមើល ការសម្ភាសន៍ឈ្មោះ [REDACTED] បានឆ្លើយកាត់ថាមានមន្ទីរសន្តិសុខមួយកន្លែងនៅទូលបេង (ដែលអាច មើលឃើញក្នុងផែនទី របស់យើងស្ថិតក្នុងភូមិមួយនៅជិតភូមិអង្គញដី)]។ សូមមើលផងដែរកិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ទំព័រ ១០៖ “ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម មន្ទីរស្រុកកំពង់សៀមស្ថិតនៅភូមិអង្គញដី ឃុំក្រឡា”។

⁸⁷ កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ទំព័រ ៥ (“ពាក្យ “នាំយកចេញ” មានន័យថាសម្លាប់។ [...] មនុស្សភាគច្រើនដែលត្រូវនាំយកចេញ ទៅគឺត្រូវយកទៅសម្លាប់នៅគោកព្រីង។ [ប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ] ប្រហែលជាត្រូវគេយកទៅភូមិអង្គញដី។ [...] មិនឃើញគាត់ត្រឡប់ មកវិញទេ”)។ សូមមើលផងដែរដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣២។

⁸⁸ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ២០-២២, ៣១-៣២។

⁸⁹ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ៣១។ របាយការណ៍ស្តីពីទស្សនកិច្ចរបស់ក្រុមគូសផែន CGP ទៅកាន់ខេត្តកំពង់ចាម, ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D1.3.10.5 ត្រង់ ERN 00208309, ERN 00208307-00208313 (ភាសាអង់គ្លេស)។

⁹⁰ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣០-៣១។

⁹¹ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ៣២-៣៣។

⁹² ដូចឯកសារយោងខាងលើ, កថាខណ្ឌ ៣២, កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ទំព័រ ៥។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទូលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទូលបេង

58. លើសពីនេះ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបង្ហាញច្បាស់ថា [REDACTED] គឺជាមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់ [REDACTED] និងបានអនុវត្ត និងបានរក្សាការត្រួតត្រាទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅស្រុកកំពង់សៀម⁹³។ [REDACTED] មានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយ [REDACTED]⁹⁴ ពីព្រោះ [REDACTED] ជាតំណាងកសិករភូមិភាគនិរតី ជាមួយ [REDACTED] ក្នុងសភាតំណាងប្រជាជនក្នុងខេត្តនា ឆ្នាំ ១៩៧៦ និងបានធ្វើការជាមួយ [REDACTED] ក្នុងតំបន់ ៣៥ នៃភូមិភាគនិរតី មុនពេលគាត់បានធ្វើដំណើរជាមួយ [REDACTED] ទៅភូមិភាគកណ្តាលនៅដើមឆ្នាំ ១៩៧៧⁹⁵។ ជាងនេះទៀត [REDACTED] ក្នុងនាមជាគណៈស្រុកកំពង់សៀម បានធ្វើការនៅមន្ទីរស្រុកនេះក្នុងភូមិអង្គញដី⁹⁶។ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបានលើកឡើងយ៉ាងច្បាស់ថា ល្អប ដែលបានយកមនុស្សទៅគោកព្រីង ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយ និងធ្វើការឱ្យ [REDACTED]⁹⁷ និងថា [REDACTED] បានរាយការណ៍ទៅគណៈតំបន់ [REDACTED]⁹⁸។

59. ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខា ក៏កត់សម្គាល់ផងដែរអំពីភាពជិតស្និទ្ធនៃភូមិសាស្ត្ររវាងទីតាំងទាំងនេះ និងការពិតដែលថាមន្ទីរស្រុកដែលស្ថិតក្នុងភូមិអង្គញដីនេះ មានទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្រចន្លោះពីភ្នំប្រុសទៅទីតាំងគោកព្រីង⁹⁹ ។ ទីកន្លែងទាំង៤-ទួលបេង និងវត្តអង្គញដីក្នុងឃុំក្រឡា, ភ្នំប្រុសក្នុងឃុំ

⁹³ សូមមើល ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣១,៣៣។ ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី, ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D1.2, ទំព័រ ២៣-២៤។ កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ទំព័រ ២។

⁹⁴ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣១។

⁹⁵ ដូចឯកសារយោងខាងលើ, ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី, ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D1.2, ទំព័រ ២៣-២៤។

⁹⁶ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣១។ កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ទំព័រ ៣ (“ការិយាល័យស្រុកកាលពីសម័យខ្មែរក្រហមមានទីតាំងនៅក្នុងភូមិអង្គញដី”) និងទំព័រ ៥ (“ខ្ញុំមិនអាចចាំឈ្មោះនរណាម្នាក់ដែលធ្លាប់ធ្វើការងារនៅការិយាល័យស្រុកជាមួយ [REDACTED] បានទេ”)។

⁹⁷ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៣៣។

⁹⁸ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។ សូមមើលផងដែរ កិច្ចសម្ភាសន៍ [REDACTED], ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ D.1.3.11.11, ដែលត្រូវបានដកស្រង់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរត្រង់ជើងទំព័រ ២៥,៣៩,៤១,៨៨,៩៣,៩៩,៣៥៤, ៣៦៤,៣៧៣,៣៩២, ទំព័រ ២។

⁹⁹ សូមមើល របាយការណ៍អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស, ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។ របាយការណ៍កំណត់អត្តសញ្ញាណទីកន្លែង, ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤, ឯកសារ D117/48, ទំព័រ ២។ របាយការណ៍អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរសេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

អំពិល និងឃុំក្រឡា និងគោកព្រីងក្នុងឃុំវិហារធំ-ស្ថិតនៅចម្ងាយពីគ្នាតែប៉ុន្មានគីឡូម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ ហើយឃុំអំពិល, ក្រឡា និងឃុំវិហារធំស្ថិតនៅជាប់គ្នាដោយផ្ទាល់¹⁰⁰។ ដោយពិចារណាអំពីលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ និងវិសាលភាពនៃសិទ្ធិអំណាចរបស់ [REDACTED] ទៅលើស្រុកកំពង់សៀម យើងអាចសន្និដ្ឋានថាមន្ទីរស្រុកកំពង់សៀមដែលស្ថិតនៅវត្តអង្គញដី បានបំពេញមុខងារជាមន្ទីរបញ្ជាការសម្រាប់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម។ ហេតុដូច្នេះ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាយល់ឃើញថាទំនាក់ទំនងប្រតិបត្តិការផ្ទាល់ និងមិនអាចបំបែកបាន បានមានអត្ថិភាពរវាងទីតាំងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងទីតាំងភ្នំប្រុស និងទីតាំងគោកព្រីង។

60. ហេតុដូច្នេះ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាយល់ឃើញថាសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានមានហេតុផលដើម្បីជឿជាក់ថាឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ដែលដឹកនាំដោយបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរជូនដំណឹងទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវបានប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមតែនៅតាមទីកន្លែងនានាដែលមានលើក ឡើងយ៉ាងជាក់ច្បាស់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរដូចជាទីតាំងភ្នំប្រុស និងគោកព្រីង ប៉ុណ្ណោះ គឺថែមទាំងនៅតាមទីតាំងដែលមានទំនាក់ទំនងជាមូលដ្ឋានដែលត្រូវបានប្រទះឃើញនៅទួលបេង និងវត្តអង្គញដីដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានភារកិច្ចស៊ើបអង្កេតទៀតផង។

61. ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខា បន្ទាប់ពីពិនិត្យល្អិតល្អន់ទៅលើកិច្ចស៊ើបសួរដែលរងការជំទាស់ យល់ឃើញថាកិច្ចស៊ើបសួរទាំងនោះមិនលាតត្រដាងនូវអង្គហេតុថ្មីៗ ដែលតម្រូវឱ្យមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរបន្ថែមឡើយ។ ប៉ុន្តែកិច្ចស៊ើបសួរទាំងនោះបង្ហាញអំពីភស្តុតាងដែលគ្រាន់តែបញ្ជាក់អះអាង និងបញ្ជាក់លម្អិតអំពីការលះទះនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ដែលត្រូវបានអនុវត្តក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ [REDACTED] នៅស្រុកកំពង់សៀមប៉ុណ្ណោះ។ ពិសេសជាងនេះទៅទៀតនោះ កិច្ចស៊ើបសួរទាំងនេះបញ្ជាក់ការពិតអំពីការចោទប្រកាន់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូន

ជំនួស, ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២។ របាយការណ៍កំណត់អត្តសញ្ញាណទីកន្លែង, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ D107/16, ទំព័រ ១-២។ របាយការណ៍អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស, ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០។ របាយការណ៍កំណត់អត្តសញ្ញាណទីកន្លែង, ថ្ងៃទី ៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារ D3/23, ទំព័រ ១។

¹⁰⁰ ដូចឯកសារយោងខាងលើ។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

រឿងឱ្យ ស៊ើបសួរដែលថាការចាប់ខ្លួន ការឃុំខ្លួន និងការសម្លាប់ពិតជាបានកើតឡើងជាលក្ខណៈ
ប្រព័ន្ធនៅស្រុកកំពង់សៀម និងថាឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅស្រុកកំពង់សៀម ពិតជា
បានកើតឡើងក្រោមបញ្ជារបស់ [REDACTED]¹⁰¹។ ទោះជាទីតាំង ទំហំ និងលក្ខណៈពិតប្រាកដនៃទី
តាំងវត្ត អង្គញដី និងទួលបេង¹⁰² និងសេចក្តីលម្អិតនៃបញ្ជារបស់ [REDACTED]¹⁰³ ត្រូវបានរក

¹⁰¹ សូមមើល ឧទាហរណ៍ ឯកសារ D117/71, ERN 01056221-01056232 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៨ ឬ ERN 01056228 ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣, ៨៤៤។ សូមមើលផងដែរ កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED], ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ D107/5, ERN 00787222-00787228 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៦ ឬ ERN 00787227 (“[REDACTED] ជា អ្នកទទួលខុសត្រូវខាងចាប់ប្រជាជននៅក្នុងស្រុកកំពង់សៀម។ ខាងស្រុកមានកងយោធពលស្រុករបស់គាត់ដើម្បីចាប់ដែលមានមេ បញ្ជាការយោធពលឈ្មោះ [REDACTED] [...]។ [...] ជាប្រធានសង្កាត់អង្គញដី។ មនុស្សទាំងអស់នោះស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង របស់ [REDACTED]”)។

¹⁰² សូមមើល ឧទាហរណ៍ កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED], ថ្ងៃទី ៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤, ឯកសារ D117/34, ERN 00967607-00967612 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៤, ៥ ឬ ERN 00967610-00967611 (“មន្ទីរសន្តិសុខនេះ [...] ស្ថិតនៅជិត [វត្ត] អង្គញដី។ [...] វាជាកន្លែងតូច [...] មានអ្នកទោសជាង១០នាក់”)។ កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED], ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣, ឯកសារ D117/32, ERN 00966994-00967001 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៥ ឬ ERN 00966998 (“នៅខាងឆ្វេងដៃ ជាទីតាំងមន្ទីរស្រុកកំពង់សៀមរបស់ [REDACTED] ដែលមានចម្ងាយប្រហែល ២០០ ម៉ែត្រ ពីមន្ទីរឃុំក្រឡា ហើយបន្ទាប់ពីមន្ទីរស្រុកនោះ ជាទីតាំងរបស់មន្ទីរពេទ្យស្រុកដែលនៅខាងឆ្វេងដៃដូចគ្នា។ នៅលៀងទល់មុខ មន្ទីរពេទ្យស្រុកនោះជាទីតាំងវត្តអង្គញដី។ ហើយនៅជាប់វត្តអង្គញដីនោះ ជាទីតាំងមន្ទីរសន្តិសុខស្រុក [...]។ នៅខាងលិចវត្ត នោះ គឺជាទីតាំងមន្ទីរសន្តិសុខស្រុកចាស់ស្ថិតនៅភូមិទួលបេង [...] កន្លែងនោះជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស”)។ កំណត់ហេតុនៃការ ស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី [REDACTED], ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤, ឯកសារ D117/37, ERN 01072502- 01072511 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៨ ឬ ERN 01072509 (ទួលបេង [...] ខ្ញុំឃើញមានអណ្តូងទឹកមួយ និងរណ្តៅពីរដែល មានសាកសពពេញកំពុងហើម”)។

¹⁰³ សូមមើល ឧទាហរណ៍កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED], ថ្ងៃទី ២០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥, ឯកសារ D117/71, ERN 01056221-01056232 (ភាសាអង់គ្លេស) ត្រង់ទំព័រ ៨-៩ ឬ ERN 01056228-01056229 (“ខ្ញុំជាលេខាស្រុកកំពង់សៀម [...] ក្នុងពេលប្រជុំប្រចាំខែ [REDACTED] បានបញ្ជាឱ្យខ្ញុំកំណត់អត្តសញ្ញាណប្រជា ជនចាម និងអតីតទាហាន លន់ នល់ ក្នុងឃុំ នីមួយៗ។ [...] ខ្ញុំបានប្រជុំជាមួយគណៈឃុំឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងធ្វើបញ្ជីជនជាតិចាម និងអតីតទាហាន លន់ នល់ [...]។ [...] ក្រោយពេលខ្ញុំរាយការណ៍ទៅ [REDACTED] បញ្ជាមកខ្ញុំ ហើយខ្ញុំបានបញ្ជាឱ្យ [REDACTED] រៀបចំធ្វើការចាប់ខ្លួន។ មនុស្សត្រូវ បានចាប់ខ្លួនពីមូលដ្ឋានបញ្ជូនទៅមន្ទីរស្រុក ហើយខ្ញុំបញ្ជូនពួកគេបន្តទៅសន្តិសុខតំបន់”)។ កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយដើមប ណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី [REDACTED], ថ្ងៃទី ១៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤, ឯកសារ D191.1.112 (ឯកសារ D219/119.1.3), ERN 00797019-00797026 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៣ ឬ ERN 00797021 (“[REDACTED] បានហៅយើងទៅប្រជុំ គាត់និយាយអំពីឆ្នាំង ក្នុងផ្លូវអង្គការ។ ថាត្រូវវែកមុខពួកគេ ហើយត្រូវកម្លាំងខ្សែរយៈពួកគេ។ បើបងប្អូនត្រូវគេចាត់ទុកជាឆ្នាំង គេនឹងយកគ្រួសារ លេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្ត អង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

ឃើញតាមរយៈ កិច្ចស៊ើបសួរបន្ទាប់ពីមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរក៏ដោយ ក៏របកគំហើញទាំងនេះពុំមែនជាអង្គហេតុថ្មីដែលតម្រូវឱ្យមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមឡើយ ដោយហេតុថាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានទទួលដំណឹងរួចហើយអំពីអត្ថិភាពនៃគុកស្រុក និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សនៅស្រុកកំពង់សៀ ដែលទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយទីតាំងភ្នំប្រុស និងគោកព្រីង។ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខា កត់សម្គាល់ឃើញថាតាមការពិតសក្ខីកម្មទាំងនេះ ជាភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់បំភ្លឺអំពីកាលៈទេសៈដែលឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត និងដែលរួមចំណែកដល់ការកំណត់បទចោទ។

62. ហេតុដូច្នេះ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខា យល់ឃើញថាក្រោយពេលដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ទួលបេង និងវត្តអង្គញដី ស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ និងហេតុដូច្នេះកិច្ចស៊ើបសួរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលទាក់ទងនឹងទីតាំងទីនោះ មុនថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ គឺពុំមែនកំហុសនីតិវិធីឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខា ពុំចាំបាច់ពិចារណាអំពីចំណោទថាតើកិច្ចស៊ើបសួរទាំងនោះបានរំលោភសិទ្ធិរបស់ [REDACTED] ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ឬបទចោទទាក់ទងនឹងទួលបេង មានកំហុសនីតិវិធីឬទេឡើយ។ ចៅក្រមដែលចុះហត្ថលេខាបានចោលពាក្យសុំឱ្យធ្វើមោឃភាពនេះ។

ភ្នំពេញថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

Judge Olivier BEAUVALLET

Judge Kang Jin BAIK

ទាំងមូលទៅ”)។ សូមមើល ផងដែរ កំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED] ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ D107/4, ERN 00787234-00787240 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៣ ឬ ERN 00787236។ កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED] ថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២, ឯកសារ D107/5, ERN 00787222-00787228(ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៦ ឬ ERN 00787227, កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED] ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ D107/7, ERN 00787211-00787216 (ភាសាអង់គ្លេស) ទំព័រ ៤ ឬ 00787214។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទទួលពិចារណាលើការធ្វើមោឃភាព កិច្ចស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹងទួលបេង និងវត្តអង្គញដី និងបទចោទនានាទាក់ទងនឹងទួលបេង

